

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedkyně JUDr. Dagmar Nygrínové a soudců JUDr. Petra Průchy a JUDr. Marie Turkové v právní věci žalobce: **L. b. d.**, zast. JUDr. Danem Holubkovem, advokátem, se sídlem, Praha 1 - Staré Město, Dlouhá 16, proti žalované: **Česká správa sociálního zabezpečení**, se sídlem Praha 5, Křížová 25, o kasační stížnosti žalobce proti rozsudku Městského soudu v Praze, ze dne 9. 12. 2004, č. j. 11 Cad 6/2003 - 22,

t a k t o :

- I.** Kasační stížnost **s e z a m í t á .**
- II.** Žádnému z účastníků **s e n e p ř i z n á v á** právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti.

O d ů v o d n ě n í :

Včas podanou kasační stížností napadl žalobce (dále též „stěžovatel“) rozsudek Městského soudu v Praze ze dne 9. 12. 2004, č. j. 11 Cad 6/2003 - 22, kterým byla zamítnuta jeho žaloba proti rozhodnutí žalované ze dne 10. 11. 2003, č. j. 332-6003-772-4.11.2003-Ně, jímž bylo zamítnuto odvolání žalobce a potvrzen platební výměr Pražské správy sociálního zabezpečení ze dne 17. 9. 2003, č. 723/1/1290/03, kterým byl žalobci předepsán k úhradě nedoplatek pojistného ve výši 431 349 Kč (a penále z tohoto nedoplatku ve výši 152 961 Kč), a to z důvodu, že žalobce nezahrnul do vyměřovacího základu pro odvod pojistného na sociální zabezpečení a příspěvku na státní politiku zaměstnanosti odměny poskytované statutárním orgánům družstva v měsících duben, říjen a prosinec roku 2001, v měsících únor, březen, květen, červen, srpen, září, říjen a listopad roku 2002 a v měsíci leden, únor a březen roku 2003.

V žalobě, o níž bylo rozhodnuto napadeným rozsudkem, žalobce rozhodnutí žalované zejména vytýkal nesprávné právní posouzení, a to z toho důvodu, že členům orgánů žalobce nevznikla účast na nemocenském pojištění dle § 2 odst. 1 písm. b) zákona 54/1956 Sb., takže mu ani nemohly vzniknout nedoplatky na pojistném. Žalobce odkázal na znění § 29 vyhlášky č. 165/1979 Sb. a uvedl, že výše odměny jeho členů není předem určena. Pro podporu odkázal na své Stanovy, ze kterých dovozuje, že částka poskytovaná členům orgánů žalobce zčásti vůbec není odměnou, ale paušální náhradou jejích hotových výdajů, samotné poskytování částky není přitom předem jisté, resp. předem určené, protože se vztahuje mj. na výsledky hospodaření družstva, a rovněž ani v případě, že se částka poskytuje, není její výše předem určena, protože se její výše odvozuje od minimální měsíční mzdy stanovené vládou, která se často mění. Dále namítal, že v napadeném rozhodnutí nebyly řádně zohledněny jeho námitky týkající se neodůvodnění platebního výměru. K tomuto zejm. uvedl, že není v souladu se správním řádem, pokud se odůvodnění platebního výměru nachází v protokolu o kontrole.

S odkazem na výše uvedené pak žalobce navrhoval zrušení napadených rozhodnutí a vrácení věci k dalšímu řízení.

Napadeným rozsudkem Městského soudu v Praze ze dne 9. 12. 2004, č. j. 11 Cad 6/2003 - 22, byla žaloba zamítnuta. V odůvodnění městský soud zejména uvedl, že novela ustanovení § 29 vyhlášky č. 165/1979 Sb., která jako jedno z hledisek při posuzování, zda odměna podléhá nemocenskému pojištění, zavedla kritérium výše odměny určitelné předem, nabyla účinnosti dne 1. 1. 1996. Vzhledem k tomu, že rozhodným bylo ve věci vyplacení odměn v roce 2001 a v následujících letech, jsou změny textu ustanovení § 29 před tímto datem ve věci nerozhodné. Dále pak soud uvedl, že zákon č. 54/1956 Sb., ani vyhláška č. 165/1979 Sb. nestanoví jako kritérium při posuzování účasti na nemocenském pojištění zahrnutí náhrady hotových výdajů. Nelze proto jen z tohoto důvodu paušální odměnu z účasti na pojištění vyloučit. K námitce, že samotné poskytování paušální odměny není předem jisté, neboť se váže na výsledky hospodaření družstva, soud uvedl, že rozhodné pro posouzení účasti na nemocenském pojištění, není to, zda žalobce považuje vyplacení paušální odměny za „jisté“ či vázané na hospodaření žalobce, neb zákonná ustanovení uvedenou podmínku neobsahují, ale to, že určení její výše je odvislé od „objektivní“ kategorie (minimální mzdy), která je Stanovami přesně dopředu dána. Na tom nic nemění ani to, že výše minimální mzdy stanovené vládou se v průběhu času mění. Pro výpočet konkrétní výše odměny je totiž vždy k dispozici konkrétní výše minimální mzdy a konkrétní výši odměny tak lze vždy určit.

Konečně pak k námitce, že platební výměr neobsahuje odůvodnění, soud uvedl, že skutečnost, že platební výměr v odůvodnění odkazuje na protokol o kontrole, který výslovně považuje za přílohu (tedy součást) platebního výměru, není v rozporu s ustanovením § 47 správního řádu a naopak vede k tomu, aby byl účastník správního řízení s důvody, pro které bylo rozhodnutí vydáno, podrobně seznámen.

Kasační stížnost stěžovatel podal z důvodů vymezených v ustanovení § 103 odst. 1 písm. a) a b) zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, (dále jen „s. ř. s.“), tedy z důvodu nezákonnosti, spočívající v nesprávném posouzení právní otázky soudem v předcházejícím řízení, a dále z důvodu vady řízení spočívající v tom, že skutková podstata, z níž správní orgán v napadeném rozhodnutí vycházel, nemá oporu ve spisech nebo je s nimi v rozporu,

a pro tuto vytýkanou vadu soud měl napadené rozhodnutí správního orgánu zrušit. V kasační stížnosti stěžovatel obdobně jako v žalobě zejména namítal, že odměna členů jeho orgánů nebyla předem určena. Zopakoval žalobní argumentaci, tedy odkázal na měnící se znění § 29 vyhlášky č. 165/1979 Sb. a na své Stanovy, ze kterých dovozuje, že částka poskytovaná členům orgánů žalobce zčásti vůbec není odměnou, ale paušální náhradou jejich hotových výdajů, samotné poskytování částky není přitom předem jisté, předem určené, nárokové ani pravidelné, a rovněž ani v případě, že se částka poskytuje, není její výše předem určena, protože se její výše odvozuje od minimální měsíční mzdy stanovené vládou, která se často mění. Dále uvedl, že o tom, že výše poskytovaných částek není předem určena svědčí i praxe při poskytování částek, kterou však soud popřel; polemizoval s jeho závěry uvedenými v odůvodnění. Obdobně jako v žalobě stěžovatel v kasační stížnosti brojl i proti absenci odůvodnění platebního výměru, který podle něj neobsahuje odůvodnění a upozorňuje na možné důsledky. Nesouhlasí se závěrem městského soudu o správnosti takového postupu správního orgánu a dovozuje porušení zákona.

S odkazem na výše uvedené stěžovatel navrhl zrušení napadaného rozsudku a vrácení věci k dalšímu řízení.

Žalovaná ve svém vyjádření ke kasační stížnosti uvedla, že stanovy vycházejí ze skutečnosti, že výše odměny členů orgánů družstva se určuje na základě výše minimální mzdy, která se stanoví obecně závazným právním předpisem. Tato odměna je pak předem určena, neb i výše minimální mzdy je dána pevnou částkou a nelze ji měnit jiným způsobem než změnou obecně závazného právního předpisu. Z důvodu, že výše odměny je předem určena, dochází k podřazení orgánů stěžovatele, kteří obdrželi takovou odměnu, pod ustanovení předpisů o sociálním zabezpečení. K nepravdivosti odměn pak žalovaná uvedla, že vyhláška 175/1979 Sb. pravidelnost, či nepravidelnost neupravuje. Stejně tak žalovaná k tvrzení o tom, že částka poskytovaná orgánům stěžovatele není odměnou, ale paušální náhradou jejich hotových výdajů, s odkazem na ustanovení § 5 odst. 1 zákona č. 582/1991 Sb. uvedla, že tyto částky byly zahrnuty do základu pro odvod daně z příjmů a měly být zahrnuty i do vyměřovacího základu pro odvod pojistného. Konečně pak uvedla, že vyhověla požadavkům kladeným na obsah správního rozhodnutí. S odkazem na výše uvedené navrhla, aby soud kasační stížnost zamítl jako nedůvodnou.

Nejvyšší správní soud nejprve posoudil formální náležitosti kasační stížnosti a konstatoval, že kasační stížnost je podána včas a jde o rozhodnutí, proti němuž je kasační stížnost přípustná. Stěžovatel je zastoupen advokátem.

Napadené rozhodnutí městského soudu Nejvyšší správní soud přezkoumával v mezích důvodů vymezených stížnostními body (§ 109 odst. 2 a 3 s. ř. s.) a dospěl k závěru, že kasační stížnost není důvodná.

Předmětem sporu je vyložení poslední věty ustanovení § 29 vyhlášky č. 165/1979, která, ve znění tehdy účinném, stanovila, že *za započitatelný příjem člena družstva se považuje příjem náležející od družstva za práci, kterou pro ně vykonává, který se zahrnuje do vyměřovacího základu pro stanovení pojistného na sociální zabezpečení a příspěvku na státní politiku zaměstnanosti. Za započitatelný příjem člena družstva se však nepovažuje taková odměna za práci, která vyplývá pouze z výkonu působnosti orgánu družstva podle stanov, pokud výše odměny za ni není předem určena.*

Nejvyšší správní soud posoudil citované ustanovení a dospěl k závěru, že pro to aby se nejednalo o započitatelný příjem člena družstva je třeba splnit dvě podmínky. První podmínkou je, že se musí jednat o odměnu za práci, která vyplývá pouze z výkonu působnosti orgánu družstva podle stanov, druhou současnou podmínkou pak, že výše odměny za ni nesmí být předem určena.

Sousloví *nesmí být předem* určena i podle Nejvyšší správní soudu, stejně jako podle Městského soud v Praze znamená, že odměna nesmí být stanovena pro futuro (dopředu), tedy nesmí být dopředu zjistitelná, jinými slovy nesmí být dopředu stanoven ani její výpočet.

Stanovy přitom, jak tvrdil stěžovatel i v kasační stížnosti, uvádějí v bodě 10.8., *že členům představenstva a kontrolní komise se poskytuje paušální odměna, obsahující i náhradu běžných hotových výdajů, spojených s jejich činností podle těchto stanov, které není možné nebo účelné vyúčtovat a náhrada za promeškaný čas. Tato hrubá odměna za kalendářní měsíc je rovna minimální měsíční mzdě, stanovené obecně závazným předpisem pro zaměstnance odměňované měsíční mzdou. Vyplácí se měsíčně zpětně za každý kalendářní měsíc činnosti; ke zlomkům měsíců se nepřihlíží.*

Z výše uvedeného tak vyplývá, že výše odměny byla odvislá od minimální mzdy, tedy od skutečnosti dopředu existující a zjistitelné. Za situace, kdy však odměna byla stanovena dopředu, byť neurčitě, kdy se pro její určení vychází z násobků minimální mzdy, nelze hovořit tom, že odměna nebyla určena předem a stěžovateli nelze přisvědčit.

Městský soud tak správně uvedl, že *ze z důvodu, že výše odměn byla odvislá od minimální mzdy, lze výši odměny považovat za předem určenou, neboť i výše minimální mzdy je dána pevnou částkou. Ze Stanov vyplývá, že výše paušální odměny stanovena byla a sice násobky minimální mzdy pro jednotlivé členy statutárních orgánů. O určení výše odměny se nepochybně jedná i tehdy, pokud je její výše provázána s „objektivní“ kategorií a sice s minimální mzdou. Výše paušální odměny (která je dle stanov vyplácena zpětně) je tak Stanovami přesně dána. Na tom nic nemění ani to, že výše minimální mzdy stanovené vládou se v průběhu času mění. Pro výpočet konkrétní výše odměny je totiž vždy k dispozici konkrétní výše minimální mzdy a konkrétní výši odměny tak lze vždy určit.*

S tímto hodnocením Městského soudu v Praze se Nejvyšší správní soud ztotožňuje a odkazuje na ně. Nemohl proto přisvědčit námitkám stěžovatele stran toho, že odměna členů jeho orgánů nebyla není předem určena. Závěry stěžovatele o tom, že ze Stanov vyplývá, že částka poskytovaná členům orgánů stěžovatele zčásti vůbec není odměnou, ale paušální náhradou jejich hotových výdajů, samotné poskytování částky není přitom předem jisté, předem určené, nárokové ani pravidelné, a rovněž ani v případě, že se částka poskytuje, není její výše předem určena, protože se její výše odvozuje od minimální měsíční mzdy stanovené vládou, která se často mění, Nejvyšší správní soud nepřisvědčil a plně odkazuje na závěry Městského soudu v Praze, které považuje za správné.

Polemice se závěry soudu rovněž Nejvyšší správní soud nepřisvědčil a odkazuje na výše uvedené závěry.

Ve výše uvedených námitkách tak Nejvyšší správní soud stěžovateli nepřisvědčil.

K námitce týkající se absence odůvodnění platebního výměru Nejvyšší správní soud uvádí, že ve spisu se nachází platební výměr ze dne 17. 9. 2003 č. 723/1/1290/03, kterým vyměřila Pražská správa sociálního zabezpečení žalobci nedoplatek na pojistném ve výši 431 349 Kč a penále ve výši 152 961 Kč, celkem částku 584 310 Kč. Označený platební výměr obsahuje stručné odůvodnění, ve kterém je uvedeno, že (označená dlužná částka) *se předepisuje k úhradě na základě skutečností zjištěných z kontroly v organizaci provedené v dnech 30. 4. 2003. Odůvodnění tohoto platebního výměru je uvedeno v protokole č. 1290/03, který je přílohou tohoto rozhodnutí.*

Za tohoto stavu věci, kdy platební výměr obsahuje byť stručné odůvodnění, přičemž pro úplnost odkazuje na závěry obsažené v protokolu z kontroly, na jejímž základě byl stěžovateli vyměřen pojistný dluh a penále, Nejvyšší správní soud uvádí, že k porušení zákona nedošlo. I v tomto bodě se plně ztotožňuje se závěry Městského soudu v Praze.

Ani v této námitce tak Nejvyšší správní soud stěžovateli nepřisvědčil.

Stěžovatelem namítanou nezákonnost spočívající v nesprávném posouzení právní otázky soudem v předcházejícím řízení, resp. vad řízení spočívající v tom, že skutková podstata, z níž správní orgán v napadeném rozhodnutí vycházel, nemá oporu ve spisech nebo je s nimi v rozporu takže soud měl napadené rozhodnutí správního orgánu zrušit, tak Nejvyšší správní soud neshledal.

Ze všech shora uvedených důvodů Nejvyšší správní soud dospěl k závěru, že kasační stížnost není důvodná, a proto ji zamítl (§ 110 odst. 1 s. ř. s.).

O nákladech řízení rozhodl Nejvyšší správní soud podle § 60 odst. 1 s. ř. s, ve spojení s § 120 s. ř. s. Stěžovatel neměl v řízení úspěch, žalovaná, která v řízení úspěch měla, žádné náklady neuplatňovala a Nejvyšší správní soud ani žádné jí vzniklé náklady ze spisu nezjistil, proto rozhodl tak, že se žádnému z účastníků právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti nepřiznává.

P o u č e n í : Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 24. května 2006

JUDr. Dagmar Nygrínová
předsedkyně senátu